

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 na Slovensku je založené na novom koncepte. Na Slovensku prvýkrát v histórii dôjde k zmene spôsobu sčítania a namiesto tradičného sčítania sa uskutoční **integrované sčítanie**, ktoré je z hľadiska použitých metód kombinovaným sčítaním. Integrované sčítanie je založené **na kombinácii údajov z administratívnych zdrojov údajov a údajov získaných od obyvateľov**. Administratívne zdroje údajov sú databázy, ktoré spravujú ministerstvá alebo ostatné orgány štátnej správy (napr. Register fyzických osôb, ktorého správcom je Ministerstvo vnútra SR). Kombinované sčítanie ako metóda zabezpečenia údajov je vo svete považovaná za určité premostenie pri prechode od tradičného sčítania k plne registrovanému sčítaniu. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 je **moderným plne elektronickým sčítaním**. Sčítanie obyvateľov domov a bytov bude realizované v dvoch etapách – **sčítanie domov a bytov** a **sčítanie obyvateľov**. **Sčítanie domov a bytov prebehne v období od 1. júna 2020 do 12. februára 2021.**

Toto sčítanie vykonajú obce SR v spolupráci so Štatistickým úradom SR. Obyvateľ sa na sčítaní domov a bytov nebude podieľať. **Sčítanie obyvateľov sa uskutoční v období od 15. februára 2021 do 31. marca 2021.** Obyvateľ bude mať na sčítanie sa šesť kalendárnych týždňov. **Rozhodujúcim okamihom sčítania**, ku ktorému sa vzťahujú údaje zisťované počas doby sčítania obyvateľov, domov a bytov je polnoc **z 31. decembra 2020 na piatok 1. januára 2021.**

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov je **jediným štatistickým zisťovaním, ktorého obsah, rozsah a spôsob vykonania v SR ustanovuje osobitný zákon.** Takýto postup garantuje sčítaniu špecifické postavenie najmä preto, že má nielen štatistický, ale aj celospoločenský význam.

Na účely prípravy a realizácie sčítania bola predsedom ŠÚ SR zriadená **Ústredná komisia pre sčítanie**, ktorej úlohou je vyhodnocovať postup prác pri príprave a realizácii sčítania a navrhovať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, prijímať stanoviská k otázkam sčítania a rozhodovať kompetenčné spory. Členmi Ústrednej komisie pre sčítanie sú zástupcovia ŠÚ SR, správcovia administratívnych zdrojov údajov, ústredné orgány štátnej správy, obce alebo ich združenia a odborníci z oblasti výskumu a vývoja.

Zmeny v spôsobe získavania údajov súvisia s požiadavkami **na modernizáciu sčítania, na informatizáciu a digitalizáciu spoločnosti.** Nadviazať na inovačný trend použitia informačných technológií bolo jedným z odporúčaní po sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2011. Elektronické sčítanie obyvateľov, domov a bytov ako moderný spôsob získavania zberu údajov má viacero výhod. Je **jednoduchšie, rýchlejšie a bezpečnejšie** pre poskytovateľov údajov – obyvateľov a obce a rovnako aj pre spracovateľov údajov – Štatistický úrad SR. Obyvateľ bude mať možnosť **sčítať sa kdekoľvek, z akéhokoľvek zariadenia s pripojením na internet** prostredníctvom viacerých kanálov, ktoré budú k dispozícii. Elektronické sčítanie prispeje k efektívnejšiemu využívaniu už existujúcich zdrojov, k skvalitneniu získaných údajov s možnosťou okamžitej a priamej kontroly ako aj k zrýchleniu spracovania získaných údajov od respondentov, nakoľko sa odbúra fyzická práca s tlačenými formulármi. Je prostriedkom na zníženie administratívnej záťaže obyvateľstva, na elimináciu rizík, ktoré môžu vzniknúť pri zbere údajov, na šetrenie finančných prostriedkov štátu, najmä na zníženie nákladov na terén a na spracovanie papierových dotazníkov a na zníženie

záťaže životného prostredia. Integrované a plne elektronické sčítanie predstavuje značnú inovačnú výzvu.

Cieľom sčítania v roku 2021 je získať vzájomne prepojené, spoľahlivé, porovnateľné unikátne údaje a informácie o stave spoločnosti, o jej demografických, sociálno-ekonomických a kultúrnych štruktúrach, o životných podmienkach obyvateľov a ich bývaní. Dosiahnuť tento cieľ predpokladá pristupovať k sčítaniu ako:

- k požiadavke na rešpektovanie medzinárodných a národných záväzkov,
- k požiadavke na akceptovanie relevantných potrieb používateľov údajov pri zvážení administratívnej záťaže obyvateľov Slovenskej republiky,
- k rozhodnutiu zachovať čo najväčšiu porovnateľnosť údajov s údajmi získanými z predchádzajúcich sčítaní pričom úroveň územného a klasifikačného detailu jednotlivých ukazovateľov bude výsledkom použitej metódy zberu údajov,
- k výzve na vzájomnú harmonizáciu údajov demografickej štatistiky, registrov, prípadne evidencie obcí zameranej na zvyšovanie kvality výstupov.

Sčítanie domov a bytov

Sčítanie domov a bytov v roku 2021 v Slovenskej republike sa realizuje podľa nového konceptu založeného na využití existujúcich dátových zdrojov a znížení administratívnej záťaže obyvateľov. **Sčítanie domov a bytov vykoná obec**, tzn. prebehne **bez účasti obyvateľov**, čím sa práve u nich významne zníži administratívna záťaž. Rozhodujúci okamih sčítania, na ktorý sa vzťahujú zisťované údaje, je **polnoc zo štvrtka 31. decembra 2020 na piatok 1. januára 2021**. Rozhodujúci okamih sčítania je časový bod, ku ktorému je potrebné vyplňať všetky požadované údaje o domoch a bytoch.

Predmetom sčítania sú všetky byty v domoch bez ohľadu na to, či sú obývané alebo neobývané a iné obývané obydlia, ktoré sú obývané k rozhodujúcemu okamihu sčítania. Medzi iné obydlia, ktoré sú predmetom sčítania patria napríklad obývané chatrče, ktorým nemôže byť pridelené súpisné číslo a teda ani adresný bod v Registri adries, obývané garáže, obývané houseboaty, obývané neskolaudované rodinné domy a iné obývané objekty primárne neurčené na bývanie.

Sčítanie domov a bytov sa uskutoční **výlučne elektronickou formou, pomocou Elektronického systému pre sčítanie domov a bytov**. Elektronický systém pre sčítanie domov a bytov bude mať obec k dispozícii počas celej doby sčítania. Doba sčítania domov a bytov trvá **od 1. júna 2020 do 12. februára 2021**, čo predstavuje 255 dní.

Elektronický systém pre sčítanie domov a bytov poskytne jeden formulár pre každý „byt v dome“, o ktorom sa zbierajú požadované údaje a údaje o domoch budú odvodené z údajov o „bytoch v dome“ pri spracovaní Štatistickým úradom SR. V predchádzajúcich sčítaniach bolo potrebné vyplňať osobitné formuláre za byty a osobitné formuláre za domy. Zisťujú sa údaje ako napr.: forma vlastníctva bytu, poloha bytu v dome, podlahová plocha bytu, počet obytných miestností v byte, typ kúrenia, zdroj energie používaný na vykurovanie.

Elektronický systém pre sčítanie domov a bytov **bude obsahovať predvyplnenú databázu**. Predvyplnená databáza vznikla integráciou dostupných údajov najmä z Registra adries, Katastra nehnuteľností, Základnej bázy údajov pre geografický informačný systém, Registra organizácií, „Zoznamu stavieb“.

Obec využije pre vyplnenie požadovaných údajov pre účely sčítania domov a bytov rôzne údajové zdroje. Odporúčané sú najmä daňová evidencia, technická správa o urbanistickom, architektonickom a stavebnom riešení stavby, výkresy k projektovej dokumentácii, technická správa o zdravotníckej, plán inžinierskych sietí, technická správa k vykurovaniu, stavebné povolenie, kolaudačné rozhodnutie, stavebné povolenie na čističku odpadových vôd, doklad o vývoze septiku a iné.

Obec môže osloviť a vyžiadať si údaje o bytoch v bytových domoch od osôb vykonávajúcich správu bytových domov, ktoré vykonávajú správu na území obce. Sčítanie domov a bytov vykonávajú v obci **poverené osoby**. Úlohou poverenej osoby je úplne, správne a pravdivo vyplňať údaje o bytoch v domoch v Elektronickom systéme pre sčítanie domov a bytov.

Elektronický systém pre sčítanie domov a bytov umožní sledovať priebeh sčítania domov a bytov pomocou funkcionality „**Monitoring**“. **Výsledkom bude databáza sčítaných domov a bytov s aktuálnymi údajmi o bytoch a domoch**, ktoré po ďalšom spracovaní vytvoria základnú bázu údajov o domoch a základnú bázu údajov o bytoch, priamo integrované na údaje o obyvateľoch a domácnostiach.

Sčítanie obyvateľov

Povinnosť sčítať sa vyplnením sčítacieho formulára majú **všetci obyvatelia Slovenskej republiky**. Pre účely sčítania sa obyvateľom rozumie každý, kto má v Slovenskej republike trvalý, prechodný alebo tolerovaný pobyt. Obyvateľom sa zároveň rozumie aj občan Európskej únie, ktorý má na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt.

Za neplnoletého obyvateľa a za obyvateľa, ktorý nie je spôsobilý na právne úkony má povinnosť vyplniť sčítací formulár jeho zákonný zástupca. Všetky údaje, ktoré obyvateľ uvedie v sčítacom formulári sa musia vzťahovať **k rozhodujúcemu okamihu sčítania**, ktorým je **polnoc zo štvrtka 31. decembra 2020 na piatok 1. januára 2021**.

Sčítanie obyvateľov prebehne v dobe od 15. februára 2021 do 31. marca 2021. Obyvateľ bude mať na sčítanie sa šesť kalendárnych týždňov. Obyvateľ sa elektronicky sčíta sám. Po prvýkrát výlučne elektronicky – sám, na kontaktnom mieste alebo s asistovanou službou.